

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์
ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนางกิตติยา ัญญิตติชัย.....
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้๑๒๑/๑.....หมู่ที่.....๑.....ตำบล.....ธาตุ.....อำเภอ.....รัตนบุรี.....จังหวัด.....สุรินทร์.....
โทรศัพท์.....๐๘-๑๓๗๑-๗๐๘๗.....Facebookสวนแก้วไร่.ตามรอยพ่อ..... Line.....กิตติยา.....
เกิด พ.ศ. ๒๕๑๔ปัจจุบันอายุ.....๕๓ ปี.....
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษาปริญญาตรี.....
สถานบันการศึกษา.....มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.....
คณะ/สาขาวิชา.....สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๕๐,๐๐๐.....บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....จิ้งหรีด.....เห็น.....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
๒.๑ เกษตรผสมผสาน
๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๓.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
๓.๑ การเลี้ยงจิ้งหรีดและการแปรรูป
๓.๒ การปลูกผัก
๓.๓ เห็น
๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย
๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๒.....หลักสูตร ประกอบด้วย
๔.๑.๑ การเลี้ยงจิ้งหรีดและการแปรรูป
๔.๑.๒ เห็น
๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๔.....หลักสูตร ประกอบด้วย
๔.๒.๑ เศรษฐกิจพอเพียง
๔.๒.๒ เกษตรทฤษฎีใหม่
๔.๒.๓ เกษตรผสมผสาน

๔.๒.๔ การทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ...๕...หลักสูตร ประกอบด้วย

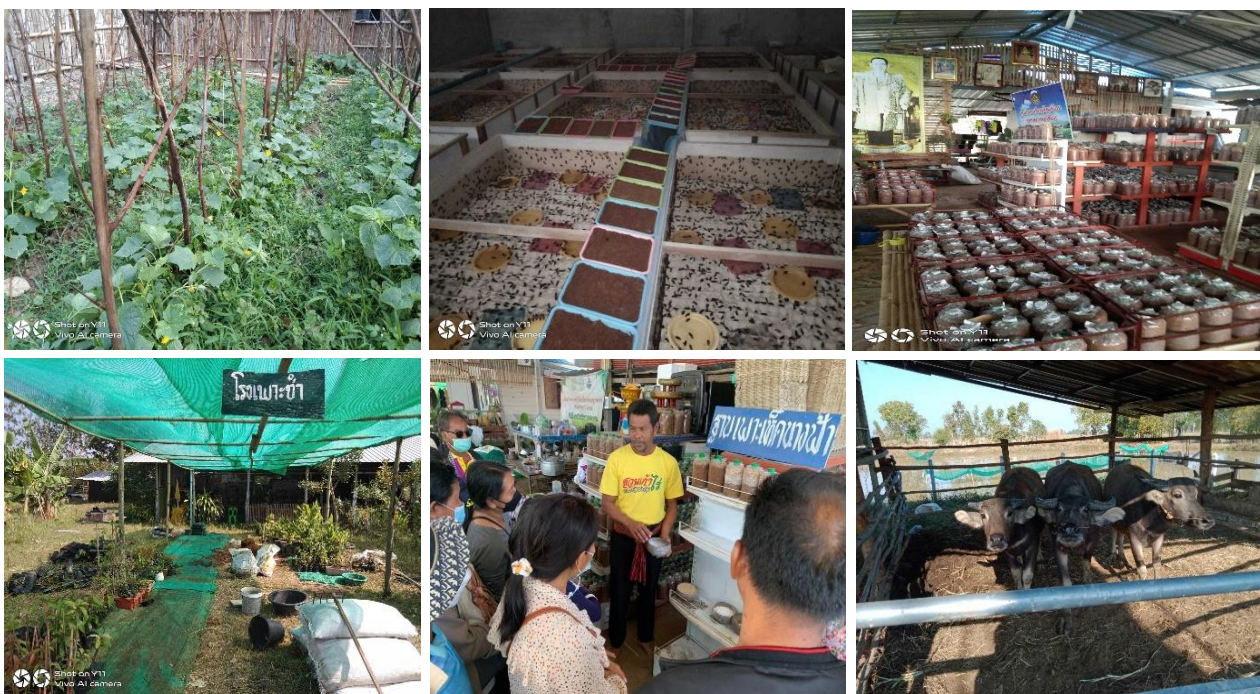
๔.๓.๑ มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร

๔.๓.๒ การลดต้นทุนการผลิต

๔.๓.๓ การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร

๔.๓.๔ อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๔.๓.๕ การสร้างเครือข่ายการตลาด

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมานำจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. คือ หลักสูตรการเลี้ยงจิ้งหรีดและการแปรรูป และเห็นวัตถุประสงค์

๑) เพื่อเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือน

๒) เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้ที่มีความสนใจ

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ บรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติการแปรรูจิ้งหรีด

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

การประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัด ปะละ ๔ ครั้ง ซึ่งที่ประชุมมีประธานศพก.หลักทุกอำเภอร่วมประชุม อำเภอละ ๑ คน ได้พิจารณาแผนปฏิบัติการบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. โดยในแต่ละกิจกรรมนั้น มีการแจกแจงรายละเอียดเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้ชัดเจนและให้ระบุวันที่หรือช่วงเวลาที่ดำเนินการโดยจัดทำเป็นแผนการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. ได้แก่ แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ทุกอำเภอ สถานการณ์ของ ศพก. และปัญหาหรืออุปสรรคของ ศพก. ที่พบ รวมถึงโอกาสของ ศพก. ที่จะนำสู่การพัฒนาของแต่ละศพก.หลัก ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ศพก. ระดับจังหวัด ดำเนินการรวบรวมข้อมูลฯ นำส่งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เพื่อใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนา ศพก. ระดับเขตต่อไป

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ ปะละ ๔ ครั้ง ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแผนปฏิบัติการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. หลัก และเครือข่าย ของอำเภอ โดยในแต่ละกิจกรรม มีขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและให้ระบุวันที่หรือช่วงเวลาที่ดำเนินการ โดยจัดทำเป็นแผนการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. สถานการณ์ของ ศพก. และปัญหาหรืออุปสรรคของ ศพก. ที่พบ รวมถึงโอกาสของ ศพก. ที่จะนำสู่การพัฒนาของแต่ละศพก.อำเภอรัตนบุรี ซึ่งมี เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ศพก. ระดับอำเภอ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลฯ นำส่งสำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ เพื่อใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนา ศพก. ต่อไป

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เดิมก่อนที่จะกลับมาอยู่บ้าน นางกิตติยา ธัญกิตติชัย ได้ไปทำงานรับจ้างอยู่ที่กรุงเทพมหานคร เมื่อปี ๒๕๔๐ เกิดวิกฤตพองสบู่แตก ทำให้ต้องกลับบ้าน และเริ่มมาทำอาชีพค้าขาย เริ่มธุรกิจจากต้นทุน ๑ พันบาท พัฒนาจนมาเป็นร้านค้าอันดับหนึ่งในตำบลธาตุ ช่วงนั้นเป็นช่วงที่ยางพาราเป็นที่นิยม จึงได้เริ่มปลูกยางพารา ในปี ๒๕๔๔ ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และได้รับเลือกให้เป็นกำนันตำบลธาตุในปี ๒๕๔๗ ซึ่งต่อมาได้รับนโยบายจากทางอำเภอในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้มาแจ้งข่าวสารให้พี่น้องในหมู่บ้านได้รับทราบ ให้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ปลูกผักกินเอง กินที่ปลูก ปลูกที่กิน แล้วมีชาวบ้านในหมู่บ้านคนหนึ่งพูดว่า กำนันมาบอกคนอื่นให้ทำนั่นทำนี่ทั้ง ๆ ที่ตัวเองเกิดมาไม่เคยทำมาเลย ไม่เคยปลูกผัก ดำนาต้นนี้ยังไม่เป็นแล้วยังมาบอกคนอื่นให้ทำ พอกลับมาถึงบ้านมาคิดทบทวนก็เลยเกิดความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะทำการเกษตร เราเป็นผู้ใหญ่จะต้องทำให้เขาเห็น เพราะคำพูดไม่สู้การกระทำ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ จึงได้เริ่มทำการเกษตร โดยได้ทดลองทำนา แล้วก็ลองทุกวิธี ไม่ว่าจะเป็นการทำนาดำด้วยรถดำนา ดำนาต้นเดียว นาหว่าน ทดลองทุกวิธี ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ถึง ปี ๒๕๖๑ ทำการเกษตรแบบหว่านแห มีการขุดบ่อเลี้ยงปลาหมอชุมพร ปลาตะเพียน ทำนาต้นเดียว ดำนาด้วยรถดำนา ได้ข่าวว่าที่ไหนดีจะเดินทางไปดูรูปแบบ เพื่อที่จะนำมาปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง วันหนึ่งได้มีโอกาสเข้าอบรมสภาองค์กรที่จังหวัดสุรินทร์และได้เข้ารับการอบรมฐานการเลี้ยงจิ้งหรีดที่ตำบลหมอ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุรินทร์ จึงได้เริ่มต้นเลี้ยง ๒ บ่อ ครั้งแรกได้ผลผลิตบ่อละ ๓๐ กว่า กิโลกรัม ขายราคากิโลกรัมละ ๘๐ กว่าบาท หักต้นทุนก็เหลือกำไรที่น่าพอใจ จึงได้เลี้ยงเพิ่มจนถึงปัจจุบัน รายได้ที่ได้จากการเลี้ยงจิ้งหรีด ก็ได้นำมาปรับปรุงพื้นที่และอาคารโรงเรือนต่าง ๆ ที่มีใน ศพก.ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นงบประมาณตัวปี ๒๕๖๓ ได้เข้าร่วมโครงการโคกหนองนาของกรมการพัฒนาชุมชน ตอนนั้นก็ได้ฉายาว่า “กำนันผีบ้าขุดนาให้เป็นหนอง”

จากการเลี้ยงจิ้งหรีด พอเลี้ยงมา ๑ ปี เราได้ศึกษาเรื่องจิ้งหรีด พบว่าพฤติกรรมนิสัยของจิ้งหรีดจะไม่เหมือนกันทุกฤดู พอเข้าใจแล้วจึงได้เพิ่มบ่อเลี้ยงมาอีก ๓๐ บ่อ พอเลี้ยงได้ ก็เพิ่มขึ้นมาอีก ๖๐ บ่อ ปรากฏปริมาณน้อยก็ส่งพ่อค้าที่อยู่อยุธยา พอตอนหลังก็ทำส่งพ่อค้าที่โคราช พอการเลี้ยงปริมาณมีมากประกอบกับภาระงานในหน้าที่ จึงได้มาคิดค้นเรื่องการแปรรูปเป็นน้ำพริกจิ้งหรีด ใส่อั่วจิ้งหรีด ข้าวเกรียบจิ้งหรีด เริ่มจากการทำการเกษตรพอกะเทิน โดยศึกษาจาก YouTube รายการต่าง ๆ อย่างหอมแผ่นดิน อาจารย์ยักษ์ แล้วเห็นว่ามันดีมากเลยถ้าประสบความสำเร็จ ก็เลย ทดลอง ลองผิดลองถูกเรียนรู้มาเรื่อย ๆ โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ทางศูนย์จะมีการเพาะพันธุ์ผักไว้แจกช่วงปีใหม่ โดยจะมีมะเขือ ๓ ต้น พริก ๒ ต้น และเมล็ดพันธุ์ผัก แจกในวันประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน

ซึ่งนางกิตติยา ธัญกิตติชัย ได้รับคัดเลือกให้เป็น ศพก.เครือข่ายในปี ๒๕๖๐ ด้านเกษตรผสมผสาน และเป็น ศพก.หลัก ในปี ๒๕๖๕ เป็นศูนย์ใหม่ที่เปลี่ยนมาจาก ศพก.เดิมของลุงสมาน มนต์ดี ตำบลไผ่ แรกเริ่มได้มีการโอกาสไปอบรมช่วง คสช. ที่ศพก.ของลุงสมาน มนต์ดี นำความรู้ที่ได้รับจากเรียนรู้มาพัฒนาแปลง อีกอย่างการเป็น

ผู้นำถ้าเราไม่รู้เราจะพูดไม่ได้ จึงได้เรียนรู้และนำความรู้จากการอบรมในที่ต่าง ๆ และจากการศึกษาจาก YouTube มาพัฒนาตนเองเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และมาเป็น ศพก.หลัก ของอำเภอรัตนบุรี ในปี ๒๕๖๕ เนื่องจาก ศพก.เดิม เจ้าของศูนย์สูงอายุและไม่มีทายาทสืบทอด จากการมาเป็น ศพก.หลักของอำเภอรัตนบุรี เป็นศูนย์ที่มีการให้บริการด้านการเกษตรให้กับพี่น้องเกษตรกร นางกิตติยา ธัญกิตติชัย คิดเสมอว่าการที่พี่น้องเข้ามาในศูนย์ ฯ ไม่ใช่ว่าเขามารับความรู้จากเราอย่างเดียว แต่เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เขาได้ความรู้จากเรา แต่ในขณะเดียวกันเราก็ได้ความรู้จากเขาเช่นกัน ทำให้มีความสุขมาก

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

เกิดจากการเป็นผู้นำ (กำนัน) เมื่อได้รับนโยบายจากทางอำเภอในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้มาแจ้งข่าวสารให้พี่น้องในหมู่บ้านได้รับทราบ ให้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ปลุกผักกินเอง กินที่ปลูก ปลูกที่กิน แล้วมีชาวบ้านในหมู่บ้านคนหนึ่งพูดว่า กำนันมาบอกคนอื่นให้ทำนั่นทำนี่ทั้ง ๆ ที่ตัวเองเกิดมาไม่เคยทำมาเลย ไม่เคยปลูกผัก ดำนาต้นนี้ยังไม่เป็นแล้วยังมาบอกคนอื่นให้ทำ พอกลับมาถึงบ้านมาคิดทบทวนก็เลยเกิดความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะทำการเกษตร เราเป็นผู้นำจะต้องทำให้เขาเห็น เพราะคำพูดไม่สู้การกระทำ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ จึงได้เริ่มทำการเกษตรแบบผสมผสาน ลองผิดลองถูก ศึกษาและเรียนรู้พัฒนาศูนย์เรียนรู้ โดยนำหลักวิชาการและเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ มีความคิดสร้างมูลค่าเพิ่มโดยแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ฐานเรียนรู้

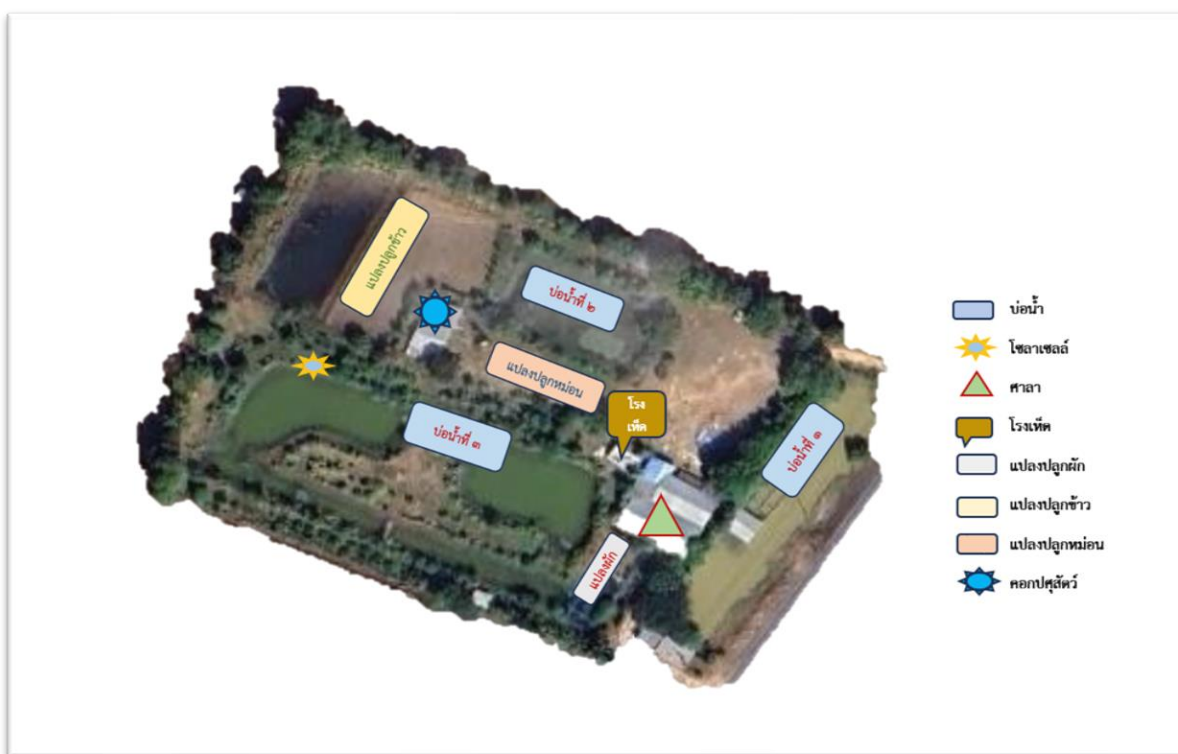
๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

เมื่อแรกเริ่มทำการเกษตรเป็นการทำการเกษตรแบบเหวี่ยงแห ลองผิดลองถูก ค่อยๆ ศึกษา โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเป็นหลักในปฏิบัติในแปลง จากการศึกษารเรียนรู้จาก YouTube รายการต่าง ๆ อย่างหอมแผ่นดิน อาจารย์ยักษ์ เจ้าหน้าที่ให้ความรู้และแนะนำ โดยทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ ๙ ไร่ แบ่งพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกข้าว ปลูกผัก สร้างคอกเลี้ยงสัตว์และสระน้ำเลี้ยงปลา ปรับพื้นที่เป็นโคกหนองนา ได้รับฉายา “กำนันผีบ้าชุดนาให้เป็นหนอง” มีปัญหาอุปสรรคบ้าง แต่ก็สามารถฝ่าฟันอุปสรรคมาได้ จนประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับจากครอบครัวและชุมชน จนปัจจุบันพัฒนาปรับเปลี่ยนการทำเกษตรมาตามลำดับ ได้รับการคัดเลือกเป็น ศพก.เครือข่าย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้านเกษตรผสมผสาน และเป็น ศพก.หลัก ในปี ๒๕๖๕ แทนศพก.เดิม ซึ่งเจ้าของศูนย์สูงอายุและไม่มีทายาทสืบทอด ซึ่งทาง ศพก.ได้นำหลักวิชาการการใช้สารชีวภัณฑ์มาใช้ในแปลงเพื่อลดการระบาดของศัตรูพืช การใช้รถไถนาดำ การดำนาต้นเดียว การแปรรูปจิ้งหรีดเป็นน้ำพริก จิ้งหรีด ใส่อั่วจิ้งหรีด เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า นำเครื่องผสมปุ๋ยมาปรับเป็นเครื่องผสมเห็ดเพื่อลดแรงงานในการผลิตก้อนเชื้อเห็ด นำระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์เพื่อช่วยลดค่าไฟหรือค่าน้ำมัน ซึ่งในศูนย์เน้นการผลิตแบบปลอดภัย

แผนผังการบริหารจัดการน้ำของสวน ๙ ไร่ ตามรอยพ่อ (ศพก.อำเภอรัตนบุรี)

นางกิตติยา ธัญญกิตติชัย

นางกิตติยา ธัญญกิตติชัย มีการบริหารจัดการน้ำในแปลง โดยมีการขุดบ่อน้ำ จำนวน ๓ บ่อ และใช้พลังงานแสงอาทิตย์มาเป็นพลังงานในการกระจายน้ำภายในแปลง ซึ่งมีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

นางกิตติยา ธัญญกิตติชัย ได้นำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ทางการเกษตร ดังนี้

- การใช้รถไถดำนา ปัญหาจากการหว่านข้าวแห้งมักพบวัชพืชและการปะปนของข้าวพันธุ์อื่นที่ไม่พึงประสงค์ ปะปนกับข้าวพันธุ์ที่ต้องการเสมอ จึงต้องมีค่าใช้จ่ายในการป้องกันและกำจัดวัชพืช ศัตรูพืชหลายครั้ง ตั้งแต่การฉีดควบคุมหญ้าก่อนการหว่านเมล็ด พันธุ์ อีกทั้งปัญหาค่าแรงงานคนในการปักดำที่สูงขึ้น จึงมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีรถไถดำนามาใช้ เพื่อช่วยจัดการตัดพันธุ์ปนและกำจัดวัชพืชได้ง่าย ซึ่งแตกต่างจากวิธีหว่านที่มีต้นข้าวขึ้นแน่น ทำให้ลดทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้

- การดำนาข้าวต้นเดียว เพื่อเปรียบเทียบการทำนาและช่วยลดต้นทุนการผลิต

- การนำเครื่องผสมปุ๋ยมาปรับเป็นเครื่องผสมเห็ดเพื่อช่วยลดแรงงานในการผลิตก้อนเชื้อเห็ด

- การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์สำหรับใช้ในแปลงทำการเกษตร เป็นการนำเทคโนโลยีสะอาด จากแสงอาทิตย์มาแปลงเป็นพลังงานไฟฟ้าซึ่งสามารถใช้งานได้ทันที เพื่อช่วยลดค่าไฟหรือค่าน้ำมัน

- ธนาकरणน้ำใต้ดินเป็นนวัตกรรมที่สามารถช่วยแก้ปัญหาด้านน้ำ เก็บไว้ใช้ในยามจำเป็นได้

- การใช้ชีวภัณฑ์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บางชนิดสามารถผลิตขยายไว้ใช้เองได้ง่าย มีความปลอดภัยสูง สามารถใช้ควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี และส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ ชีวภัณฑ์ยังส่งเสริมการเจริญเติบโตทำให้พืชแข็งแรง เพิ่มผลผลิต และสร้างความต้านทานของพืชจากการเข้าทำลายของศัตรูพืชได้ เช่น การใช้เชื้อราบิวเวอเรีย และบีที ควบคุมแมลงศัตรูพืช โดยมีขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตร

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

นางกิตติยา ธัญกิตติชัย ได้มีการใช้ชุดตรวจวิเคราะห์ดิน ประกอบการพิจารณาสภาพดินภายในแปลงเพื่อทราบความอุดมสมบูรณ์ว่าเหมาะสมกับการปลูกพืชมากน้อยแค่ไหน และหาวิธีการปรับปรุงบำรุงดินในเหมาะสม เช่น ใส่ปุ๋ย หาวสดปรับปรุงดินต่าง ๆ ฯลฯ สามารถลดการใช้ปุ๋ยที่ไม่จำเป็น ลดค่าใช้จ่าย ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาการปลูกที่แพงขึ้นในปัจจุบัน

นอกจากนี้ทาง ศพก.ได้มีการทำก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้าภูฐาน เห็ดนางรมเทา และเห็ดขอน ซึ่งมีทั้งก้อนเชื้อและเปิดดอก โดยนำสารชีวภัณฑ์บิวเวอเรียมาใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว	พื้นที่ปลูกจำนวน	๑	ไร่
๑.๒) พืชผัก	พื้นที่ปลูกจำนวน	๐.๒๕	ไร่
๑.๓) เห็ด	พื้นที่ปลูกจำนวน	๓๐	ตรม.

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาตะเพียน	จำนวน	๑,๐๐๐	ตัว
๒.๒) ปลายี่สก	จำนวน	๑,๐๐๐	ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) กระบือ	จำนวน	๕	ตัว
-------------	-------	---	-----

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) จิ้งหรีด	จำนวน	๒๐	บ่อ
๔.๒) ก้อนเห็ด	จำนวน	๑๗,๐๐๐	ก้อน

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า จิ้งหรีด มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) บ่อเลี้ยงพร้อมอุปกรณ์	เป็นเงิน	๓,๕๐๐	บาท/บ่อ (ใช้ได้มากกว่า ๕ ปี)
๑.๒) อาหารจิ้งหรีด	เป็นเงิน	๙๐๐	บาท/บ่อ
๑.๓) ไข่จิ้งหรีด	เป็นเงิน	๕๐	บาท/บ่อ
รวมต้นทุนการผลิต	๔,๔๕๐	บาท/บ่อ (บ่อเลี้ยงใช้ได้มากกว่า ๕ ปี)	
รายได้	๓,๐๐๐	บาท/บ่อ	

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ เห็ด และพืชผัก

เฉลี่ยรายได้วันละ ๓๕๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ก้อนเชื้อเห็ด

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๒,๕๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ จิ้งหรีด

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว กระป๋อง

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑) การถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน ศพก.

๒) การบริการฝึกอาชีพและการแปรรูป น้ำพริกจิ้งหรีด ใส่อั่วจิ้งหรีด เป็นต้น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร

ในชุมชน

๓) การบริการตรวจวิเคราะห์ดิน และชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ฟรี

๔) การเพาะพันธุ์ผักไว้แจกช่วงเทศกาลปีใหม่ โดยจะมีมะเขือ ๓ ต้น พริก ๒ ต้น และเมล็ดพันธุ์ผัก

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ :

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การจัดการขยะ จัดทำขยะเปียก ไว้ในแปลงการเกษตร เป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรในชุมชนและผู้เยี่ยมศวก. และการใช้ชีวภัณฑ์ในการทำการเกษตร เพื่อทดแทนการใช้สารเคมีในชุมชน รวมทั้งการทำสิ่งเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การทำฟางก้อน การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมัก การอาหารปลา ฯลฯ
- ธนาคารน้ำใต้ดินเป็นนวัตกรรมที่สามารถช่วยแก้ปัญหาด้านน้ำ เก็บไว้ใช้ในยามจำเป็น

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศวก.)

การทำเกษตรปลอดภัย ผลิตและใช้ชีวภัณฑ์ การกำจัดของเสียที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการทำเกษตร ลดการใช้สารเคมี ทำให้ได้ผลผลิตพืชหรือสารพิษตกค้างจากสารเคมีในผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลให้ตนเองและชุมชนมีสุขภาพที่ดี ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในชุมชนปลอดภัย

การทำเกษตรผสมผสาน มีการจัดการให้มีกิจกรรมการผลิตที่หลากหลายในพื้นที่เดียวกัน และเกี่ยวคู่กัน ในบางกิจกรรม เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสดก่อนปลูกข้าวช่วยตรึงธาตุไนโตรเจน นำมูลจิ้งหรีดไปเลี้ยงปลา นำฟางข้าวไปคลุมพืชและเป็นอาหารสัตว์ ฯลฯ ซึ่งเป็นการลดต้นทุน และลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตที่มีความไม่แน่นอน ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมทำให้ความยั่งยืน

การจัดการโรงเรือนสัตว์เลี้ยง บ่อปลา หรือสัตว์น้ำ กิจกรรมพืชในแปลงอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและถูกสุขลักษณะ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศวก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศวก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นางกิตติยา ธัญกิตติชัย มีการวางแผนและทำการเกษตรด้วยตนเอง โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ มีการจัดสรรพื้นที่ จำนวน ๙ ไร่ เพื่อทำการเกษตรผสมผสานอย่างเหมาะสม แบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย ปลูกข้าว ปลูกผัก ไม้ผลไม้ยืนต้น สระน้ำเลี้ยงปลา และอื่น ๆ (เลี้ยงจิ้งหรีด เห็ด) โดยให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการอาหารในครอบครัวและชุมชน สามารถพึ่งตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก มีข้าวปลาอาหารไว้บริโภคอย่างพอเพียง เหลือแปรรูปและขายสดค้องกับองค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษางาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก.อำเภอรัตนบุรี (สวน ๙ ไร่ ตามรอยพ่อ) เป็นศูนย์รวมแหล่งการเรียนรู้ด้านวิชาการเกษตร เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ การผลิตพืชปลอดภัย GAP การใช้ระบบน้ำทางการเกษตร การลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป การตลาด การจัดทำบัญชี ฯลฯ แก่เกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงเป็นจุดศึกษางานอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ การเลี้ยงจิ้งหรีดและการแปรรูป เห็ด มีการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น การนำเครื่องผสมปุ๋ย มาปรับเป็นเครื่องผสมเห็ดเพื่อช่วยลดแรงงานในการผลิตก้อนเชื้อเห็ด การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์สำหรับใช้ในแปลงทำการเกษตร เป็นการนำเทคโนโลยีสะอาด จากแสงอาทิตย์มาแปลงเป็นพลังงานไฟฟ้าซึ่งสามารถใช้งานได้ทันที เพื่อช่วยลดค่าไฟหรือค่าน้ำมัน ธนาคารน้ำใต้ดินเป็นนวัตกรรมที่สามารถช่วยแก้ปัญหาด้านน้ำ เก็บไว้ใช้ในยามจำเป็นได้ การใช้ชีวภัณฑ์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง รวมถึงการเป็นวิทยากรด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น วันถ่ายทอดความรู้ก่อนฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โดยให้เกษตรกรในชุมชนได้ร่วมนำสินค้ามาจำหน่ายให้ผู้เข้าร่วมงาน และจัดบรรพทให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

การแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ ดังนี้

- ปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูง มีตรวจวิเคราะห์ดิน การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เป็นต้น
- ด้านรายได้ มีการฝึกอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ การเลี้ยงจิ้งหรีดและการแปรรูป การปลูกผักและเห็ด

- ด้านความเหลื่อมล้ำในสังคม การลดความเหลื่อมระหว่างเกษตรกรในชุมชน ให้ทุกคนได้มีสิทธิ และโอกาสร่วมเป็นสมาชิกและเรียนรู้วิชาการด้านการเกษตร หรือให้บริการแก่เกษตรกรภายใต้กิจกรรมต่าง ๆ เท่ากัน และมีการสำรวจความต้องการเรียนรู้อาชีพทางการเกษตรของเกษตรกรในชุมชน เป็นการสร้างการเข้าถึงความรู้ตาม ความต้องการที่แท้จริง รับเรื่องร้องเรียน ช่วยแก้ไขปัญหา บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่พี่น้องเกษตรกรในชุมชน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

มีฐานเรียนรู้ จำนวน ๓ ฐานบริการแก่ผู้เยี่ยมชม. มีการประชาสัมพันธ์และแสดงผลผลิต/การจำหน่าย /การตลาด โดยจำหน่าย ในตลาดชุมชน ตลาดนัดอำเภอ จำหน่ายผู้เข้าชมกิจกรรมศึกษาดูงาน ส่งให้กลุ่มเครือข่าย และช่องทางเครือข่ายสังคมเฟซบุ๊ก (Facebook) เช่น เพจสวนแก้วไร่ ตามรอยพ่อ ไลน์กลุ่ม เป็นต้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรใน ชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ อย่างไร)

เกษตรกรในพื้นที่ตำบลธาตุ อำเภอรอดบะ ส่วนใหญ่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ปลูกข้าวอย่างเดียว มีต้นทุน การผลิตสูงและประสบปัญหาขายข้าวเปลือกได้ราคาต่ำเป็นประจำทุกปี ทำให้ประสบปัญหาหารายได้ไม่เพียงพอ กับรายจ่าย ในฐานะที่เป็น ศพก. และดำรงตำแหน่งกำนัน จึงหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว โดยคิดว่าก่อนที่จะเราเป็น ผู้นำ ก่อนที่จะบอกเขา เราในฐานะผู้นำต้องทำก่อน จึงได้เรียนรู้และนำองค์ความรู้จากการอบรมในที่ต่าง ๆ และจาก การศึกษาจาก YouTube มาพัฒนาแปลงตนเองเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และได้ให้บริการด้านการเกษตรให้กับพี่น้อง เกษตรกร การที่พี่น้องเข้ามาในศูนย์ ฯ ไม่ใช่ว่าเขามารับความรู้จากเราอย่างเดียว แต่เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกัน และกัน เขาได้ความรู้จากเรา แต่ในขณะเดียวกันเราก็ได้ความรู้จากเขาเช่นกัน ซึ่งในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของ ศพก. ก็จะมีการถ่ายทอดผ่าน (Facebook) เพจสวนแก้วไร่ ตามรอยพ่อ ซึ่งมีผู้ที่สนใจติดตามและติดต่อเข้ามาขอข้อมูล มา

ปรึกษาและมาเรียนรู้ที่ ศพก. โดยเฉพาะการเลี้ยงจิ้งหรีด และเห็ด ซึ่งได้มีการนำไปเลี้ยงขยายผลต่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเพิ่มขึ้น

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

นางกิตติยา ธัญกิตติชัย นอกจากจะเป็น ศพก.หลักอำเภอรัตนบุรีแล้ว ยังดำรงตำแหน่งกำนันตำบลธาตุ ซึ่งเป็นผู้มีจิตอาสาเสียสละ และเข้าใจบริบทของพื้นที่ เข้าใจถึงสภาพปัญหาและปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมถึงบริบทเฉพาะของชุมชนได้เป็นอย่างดี เป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาการเกษตรในชุมชน เช่น

- การจัดเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลภัยธรรมชาติ น้ำท่วม โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด (โรคไหม้คอรวง) ทะเบียนเกษตรกร ฯลฯ ส่งให้ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล อำเภอ โดยมีส่วนร่วมสำคัญในการจัดทำแผนดังกล่าว

- การประสานงานในการถ่ายทอดความรู้และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร โดยได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาด้านวิชาการเกษตรเบื้องต้นแก่เกษตรกรที่ประสบปัญหาด้านการเกษตรให้สามารถนำไปปรับปรุงการเกษตรของตนเองได้

- การติดตามสถานการณ์การเกษตรและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วน

- การปฏิบัติงานใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนหรือตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายเพิ่มเติม

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

โดยประธานคณะกรรมการ ศพก.) จัดประชุมร่วมกับแปลงใหญ่ และเกษตรกรอำเภอ เพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกัน วิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. และแปลงใหญ่ การรับรองศูนย์เครือข่ายการบริหารจัดการ การขับเคลื่อนการดำเนินงาน การสรุปผลการดำเนินงาน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม โดยมีการจัดร่วมกับ ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือและการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรในชุมชนให้เข้มแข็ง

ประธาน ศพก.ทำหน้าที่เป็นผู้นำขับเคลื่อนศูนย์ฯ โดยเน้นการวางแผนพัฒนา บริหารจัดการแปลงเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกร และประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วน พร้อมติดตามผลและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

๑. วางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนา ศพก.

๒. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีให้เกษตรกร

๓. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและชุมชน

๔. บริหารจัดการฐานเรียนรู้ให้พร้อมใช้งานตลอดปี

๕. ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

นางกิตติยา ธัญกิตติชัย ได้รับการคัดเลือกเป็น ศพก.เครือข่ายในปี ๒๕๖๐ ด้านเกษตรผสมผสาน และเป็น ศพก.หลัก เป็น ศพก. ในปี ๒๕๖๕ เป็นศูนย์เรียนรู้ของเกษตรกรที่สนใจ รวมทั้งเป็นสถานที่ศึกษาดูงาน เป็นแรงบันดาลใจให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ และผู้สนใจ ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ แนวทางตลาดนำการผลิต และดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ นางกิตติยา ธัญกิตติชัย ได้นำความรู้ที่ได้ รวมทั้งการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่การเกษตรของตนเอง ก่อให้เกิดความสำเร็จทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และเกิดรายได้และความมั่นคงในอาชีพ และเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังตั้งเป้าหมายในอนาคตจะปรับปรุง ศพก.ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- (๑) กำนันตำบลธาตุ
- (๒) ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์หลัก)
- (๓) คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ระดับจังหวัด
- (๔) ประธานสภาองค์การชุมชนตำบล
- (๕) คณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบล (ศสพชต.)
- (๖) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร)
- (๗) จิตอาสาพระราชทาน
- (๘) ครูบัญชีอาสา

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นางกิตติยา ธัญกิตติชัย ได้ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยได้ร่วมกับสมาชิกในชุมชนจัดตั้งเป็น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน กลุ่มนาแปลงใหญ่ ฯลฯ เพื่อให้บริการและเป็นแหล่งศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการเกษตรของเกษตรกรในชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“เราทำได้” เป็นแนวคิดในการทำงานสู่เส้นทางของความสำเร็จ

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑.๑ นางสาวสร้อยเพชร ตันศิริตานานนท์	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
๑.๒ นางสาวมะลิวรรณ จุฑาทา	เกษตรอำเภอรัตนบุรี
๑.๓ นางสาวรัชนิกร ทิพารัตน์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๑.๔ นายวัชรพงศ์ ยุพการณ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๑.๕ นางวราภรณ์ จรจรัญญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๑.๗ นางสาวพจนิย์ แก้วทวี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๑.๘ นางสาววรรณิศา หวังใจ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๑.๙ ว่าที่ร้อยตรีไพรัตน์ เชื้อเดิม	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๑.๑๐ นางสาวประครองสิน กลั่นแก้ว	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๑.๑๑ นางสาวปิยะพร เพชรศรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๑.๑๒ นายอดิศักดิ์ สุภรัมย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการถอดบทเรียน

๑) การเตรียมการ ได้แก่ กำหนดวัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน กำหนดประเด็นคำถามที่จะใช้ในการถอดบทเรียน วางแผนการดำเนินงาน เลือกวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม จัดตั้งทีมงานและกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วม

๒) การดำเนินการ ได้แก่ สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและผ่อนคลาย ชี้แจงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการถอดบทเรียน ดำเนินการตามประเด็นคำถามและวิธีการที่วางไว้ สังเกตการณ์และบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด ทั้งในส่วนของเนื้อหาและการแสดงออกของผู้ร่วมถอดบทเรียน วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และการประเมินผล

๓) การเขียนรายงาน ได้แก่ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียน วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ สรุปประเด็นสำคัญ และเขียนเป็นรายงาน

๔) การติดตามผล ติดตามการนำบทเรียนที่ได้ไปปรับใช้ในการทำงาน ประเมินผลลัพธ์ของการนำบทเรียนไปใช้ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ๑) การเล่าเรื่อง (Storytelling) ๒) การสนทนา (Dialogue) ๓) การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review - AAR) ๔) การสกัดความรู้ (Knowledge Capture) ๕) การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน (SWOT Analysis) ๖) การวิเคราะห์สาเหตุ (Root Cause Analysis) ๗) เครื่องมือที่ใช้ในการจัดบันทึก (โทรศัพท์ สมุดจดบันทึก)

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑ เจ้าหน้าที่ และเกษตรกรมีภารกิจ เวลาว่างไม่ตรงกัน ส่งผลให้การทำงานล่าช้า และไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ควรวางแผนการประสานและดำเนินการโดยใช้เครื่องมือสื่อสาร Line เป็นต้น

ภาคผนวก

ภาพแสดง ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี